

ผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของพุทธที่มีต่อการพัฒนาภาพลักษณ์
ของตนในวัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศ



นางสาว อภิญญา พานทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-334-455-1

ลิขสิทธิ์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

30 ๒๕.ย. 2546

119264776

THE EFFECT OF SCHUTZ'S ENCOUNTER GROUP ON SELF-IMAGE DEVELOPMENT
IN SEXUALLY ABUSED FEMALE ADOLESCENTS



Miss Apiruedee Panthong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Counseling Psychology

Faculty of Psychology


Chulalongkorn University

Academic Year 1999

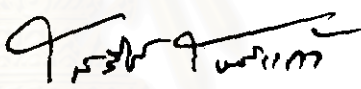
ISBN 974-334-455-1

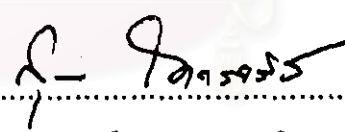
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของพุทธที่มีต่อการพัฒนาภาพลักษณ์ของ
ตนในวัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศ
โดย นางสาว อภิญญา ปานทอง
คณะ จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โคตรจรัส

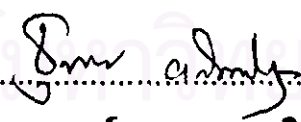
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต


..... คณบดีคณะจิตวิทยา
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์


..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไสริณี โพธิ์แก้ว)


..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โคตรจรัส)


..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล)

สถาบันนวัตกรรมการศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อภิกฤติ พานทอง: ผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทซ์ที่มีต่อการพัฒนาภาพลักษณ์ของตนในวัยรุ่น
หญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศ (THE EFFECT OF SCHUTZ'S ENCOUNTER GROUP ON SELF-IMAGE
DEVELOPMENT IN SEXUALLY ABUSED FEMALE ADOLESCENTS) อ. ที่ปรึกษา :
รศ.สุภาพรรณ โคตรจรัส . 162 หน้า ISBN 974-334-455-1

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทซ์ที่มีต่อการพัฒนาภาพลักษณ์ของตนใน
วัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศ โดยมีสมมติฐานการวิจัยดังนี้ (1) หลังการทดลองวัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศที่เข้ากลุ่ม
จิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทซ์จะมีคะแนนภาพลักษณ์ของตนสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศที่ไม่ได้เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์
ตามแนวของซูทซ์ (2) หลังการทดลองวัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศที่เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทซ์จะมีคะแนนภาพ
ลักษณ์ของตนสูงกว่าก่อนการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทซ์ การวิจัยนี้ใช้แบบการวิจัยที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมี
การทดสอบก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศที่เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสภาพร่างกาย
และจิตใจที่มูลนิธิคุ้มครองเด็ก จำนวน 16 คน ซึ่งสุ่มจากวัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศที่เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสภาพร่างกาย
และจิตใจที่มูลนิธิคุ้มครองเด็กที่มีคะแนนภาพลักษณ์ของตนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 329.35$) แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม
8 คน โดยวิธีการสุ่ม กลุ่มทดลองได้เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทซ์ 15 ครั้ง เป็นเวลา 15 วันต่อเนื่อง ทุกวันๆ ละ 2 ชั่วโมง
รวม 30 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่แบบวัดภาพลักษณ์ของตนที่พัฒนามาจากแบบ
วัดภาพลักษณ์ของตนของออฟเฟอร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนภาพลักษณ์ของตนด้วย
วิธีการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า :

1. หลังการทดลองวัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศที่เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทซ์มีคะแนนภาพลักษณ์ของ
ตนสูงกว่าวัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศที่ไม่ได้เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทซ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. หลังการทดลองวัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศที่เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทซ์มีคะแนนภาพลักษณ์ของ
ตนสูงกว่าก่อนการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทซ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะ.....จิตวิทยา.....
สาขาวิชา.....จิตวิทยาการปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2542.....

ลายมือชื่อนิสิต.....อภิกฤติ พานทอง.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4078113338 :MAJOR COUNSELING PSYCHOLOGY

KEY WORD: SCHUTZ'S ENCOUNTER GROUP / SELF-IMAGE / SEXUALLY ABUSED FEMALE

ADOLESCENTS

APIRUDEE PANTHONG : THE EFFECT OF SCHUTZ'S ENCOUNTER GROUP ON

SELF-IMAGE DEVELOPMENT IN SEXUALLY ABUSED FEMALE ADOLESCENTS. THESIS

ADVISOR : ASSOC. PROF. SUPAPAN KOTRAJARAS , M.S., p.162 ISBN 974-334-455-1

The purpose of this research was to study the effect of Schutz's encounter group on self-image development in sexually abused female adolescents. The hypotheses were that (1) the posttest scores on self-image scale of the experimental group would be higher than the posttest scores of the control group. (2) the posttest scores on self-image scale of the experimental group would be higher than its pretest scores. The research design was the pretest posttest control group design. The sample was 16 sexually abused female adolescents randomly selected from the sexually abused female adolescents who scored below the mean ($\bar{X} = 329.35$) on self-image scale. They were randomly assigned to the experimental group and the control group, each group comprising 8 sexually abused female adolescents. The experimental group participated in Schutz's encounter group, counseled by the researcher for the total of 15 sessions over a period of 15 consecutive days, two hours every day, which made approximately 30 hours. The instrument used in this study was The Self-Image Questionnaire developed from the Offer's Self-Image Questionnaire Revised. The t-test was utilized for data analysis.

The obtained results were that :

1. The posttest scores on self-image scale of the experimental group were higher than the posttest scores of the control group at .05 level of significance.
2. The posttest scores on self-image scale of the experimental group were higher than its pretest scores at the .05 level of significance.

คณะ.....จิตวิทยา.....
สาขาวิชา.....จิตวิทยาการปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2542.....

ลายมือชื่อผู้คิด.....จิตฤดี.....นางพาทอง.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สุภาพรพน โคตรจรัส อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งให้ความเมตตา กรุณา ช่วยเหลือ ดูแล ชี้แนะ การทำงานวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จนสำเร็จด้วยความเอาใจใส่ ห่วงใยและให้กำลังใจอย่างยิ่งตลอดช่วงเวลาการทำงาน

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. โสรัช โพธิ์แก้ว อาจารย์ผู้ฝึกหัดให้ผู้วิจัยได้มี โอกาสเรียนรู้และพัฒนาความมอกลงทางจิตใจให้กว้างขึ้น และวางแนวทางการเป็นผู้ให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถทำงานครั้งนี้ได้สำเร็จ กราบ ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล ที่กรุณาให้คำแนะนำในการพัฒนาและปรับปรุง เครื่องมือในการวิจัย กราบขอบพระคุณ ดร. วรรณิการ์ นิลราชสุวัจน์ ที่กรุณา และช่วยเหลือในเรื่อง การแปลเครื่องมือในการวิจัย และกราบขอบพระคุณอาจารย์สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษาทุกท่าน ที่ กรุณาให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณ อาจารย์พรรณทิภา ศรีพร อาจารย์แนะแนวโรงเรียนวชิรธรรมสาธิต ที่ กรุณาเอื้อเฟื้อสถานที่ ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และ ขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 และ 3 โรงเรียนวชิรธรรมสาธิตทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการ พัฒนาเครื่องมือวิจัย และทดลองการทำกลุ่มนั้รื่อง

กราบขอบพระคุณคุณมนตรี สันทวิชัย(ครูยุ่น) ที่กรุณาให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสในการทำกลุ่ม ที่มูลนิธิคุ้มครองเด็กและช่วยเหลือให้คำแนะนำที่มีคุณค่าอย่างยิ่งตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยทำกลุ่ม และ ขอบคุณน้องๆ ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทำกลุ่มเป็นอย่างดี และขอขอบคุณคุณอัญชลี สิทธิกุลธร ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนร่วมให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดีทุกคน ที่เมตตาให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลในการศึกษาทฤษฎี ขอขอบคุณเพื่อนๆ จิตวิทยารุ่น 13 ที่มอบความรัก และมีกำลังใจ ให้เสมอกับผู้วิจัย รวมทั้งพี่ๆ น้องๆ จิตวิทยาทุกท่าน ขอขอบคุณเพื่อนชาวทศร.ที่เป็นเพื่อนที่ดีเสมอมา

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกพระคุณ คุณพ่อสมศักดิ์และคุณแม่อาภรณ์ผู้ให้ความอบอุ่น ให้ความรัก ให้ชีวิต และให้การส่งเสริมการศึกษาด้วยดีตลอดมา และขอบคุณคุณยาย น้ำอืด พี่ชร น้องก้อง น้องกล้วย และองอาจ ที่มอบกำลังใจ ความห่วงใย ความเข้มแข็งและทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำให้ ผู้วิจัยมีความอดทนที่จะต่อสู้กับปัญหาต่างๆ ผู้วิจัยขอขอบคุณสำเร็จครั้งนี้แต่ พ่อ แม่ พี่ น้อง และ คนที่มีส่วนร่วมทุกท่านที่ช่วยเหลือเกื้อกูลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ดี

อภิฤดี พานทอง

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มจิตสัมพันธ์แบบเปิดตามแนวของซูทส์.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตน.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับการถูกล่วงเกินทางเพศ.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	42
สมมติฐานในการวิจัย	42
ขอบเขตของการวิจัย	42
คำจำกัดความในการวิจัย	43
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	43
2 วิธีดำเนินการวิจัย	44
กลุ่มตัวอย่างประชากร	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	46
ขั้นตอนในการวิจัย	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	66
3 ผลการวิจัย	67
4 อภิปรายผลการวิจัย	74
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	81
รายการอ้างอิง	86

ภาคผนวก		
ภาคผนวก ก สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....		93
ภาคผนวก ข แบบวัดภาพลักษณ์ของตน.....		97
การแปลความหมายของคะแนนแต่ละด้าน.....		106
ภาคผนวก ค แบบฝึกหัดที่ใช้ในกลุ่มจิตสัมพันธ์.....		110
ภาคผนวก ง คุณภาพของแบบวัดภาพลักษณ์ของตนของออฟเพอร์.....		115
ภาคผนวก จ การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น.....		119
ภาคผนวก ฉ คะแนนจากแบบวัดภาพลักษณ์ของตน.....		125
ภาคผนวก ช ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง.....		134
ภาคผนวก ซ กระแสกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของซูทส์.....		136
ประวัติผู้วิจัย		162



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่	หน้า
1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมของแต่ละด้าน กับค่าคะแนนรวมทั้งฉบับ ของแบบวัดภาพลักษณ์ของตน	57
2. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนภาพลักษณ์ของตน ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ทั้งระยะก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง	68
3. ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนภาพลักษณ์ของตน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะก่อนและหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที	69
4. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่าง ค่าเฉลี่ยของคะแนนภาพลักษณ์ของตนทั้ง 12 ด้านในระยะก่อนการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบค่าที	70
5. ผลการทดสอบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนภาพลักษณ์ของตนทั้ง 12 ด้าน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที	71
6. ผลการทดสอบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนภาพลักษณ์ของตนทั้ง 12 ด้าน ในระยะก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที	72
7. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนน ภาพลักษณ์ของตน ทั้ง 12ด้าน ในระยะก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบค่าที	73
8. ค่าความเที่ยงของแบบวัดภาพลักษณ์ของตนของเดเนียล ออฟเฟอร์ ในแต่ละด้าน โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของครอนบาค	116
9. ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างด้านของแบบวัดOSIQของวัยรุ่นหญิงที่มีอายุระหว่าง 16-18 ปี จำนวน 241คน	117
10. ค่าสัมพัทธ์ระหว่างด้านของแบบวัด OSIQ และ TSCS	118
11. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อ กับคะแนนรวมทั้งฉบับ (r) ของกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นไทย	120
12. คะแนนค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบวัดภาพลักษณ์ของตนด้านรวมและด้านย่อย 12ด้านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนและหลังการทดลอง	126

- | | |
|---|-----|
| 13. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบวัดภาพลักษณ์ของตน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 300คน | 128 |
| 14. ค่าความเที่ยงของแบบวัดภาพลักษณ์ของตนด้านรวมและด้านย่อย12ด้าน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 300คน | 129 |
| 15. ค่าคะแนนที่ และคะแนนดิบของแบบวัดภาพลักษณ์ของตนในด้านรวมและ
ด้านย่อย 12ด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 300คน | 130 |
| 16. ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามอายุ ระดับ การ
ศึกษา ระยะเวลาที่ถูกส่องเกิน ระยะเวลาที่เข้าบำบัดฟื้นฟูสภาพจิตใจที่มูลนิธิ
บุคคลที่ส่องเกิน | 135 |



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย